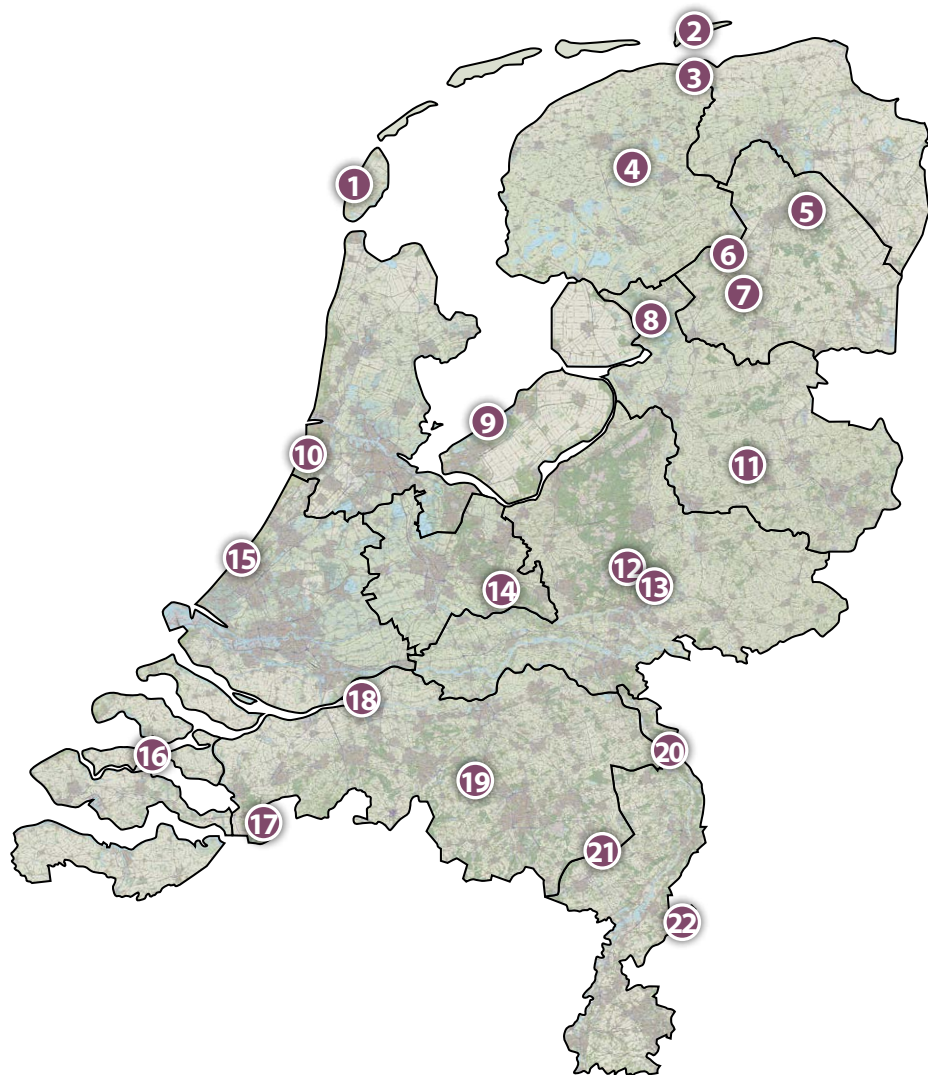

Inhoudsopgave

1	Nationaal Park Duinen van Texel	8	9	Nationaal Park Nieuw land	78	16	Nationaal Park Oosterschelde	140
2	Nationaal Park Schiermonnikoog	18	10	Nationaal Park Zuid-Kennemerland	86	17	Grenspark Kalmthoutse Heide	150
3	Nationaal Park Lauwersmeer	28	11	Nationaal Park Sallandse Heuvelrug	94	18	Nationaal Park De Biesbosch	158
4	Nationaal Park De Alde Feanen	36	12	Het Nationale Park De Hoge Veluwe	102	19	Van Gogh Nationaal Park	166
5	Nationaal Park Drentsche Aa	44	13	Nationaal Park Veluwezoom	110	20	Nationaal Park De Maasduinen	178
6	Nationaal Park Drents-Friese Wold	54	14	Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	118	21	Nationaal Park De Groote Peel	186
7	Nationaal Park Dwingelder Veld	62	15	Nationaal Park Hollandse Duinen	130	22	Nationaal Park De Meinweg	194
8	Nationaal Park Weerribben-Wieden	70						

20. Nationaal Park De Maasduinen

De langste rivierduinengordel van Nederland

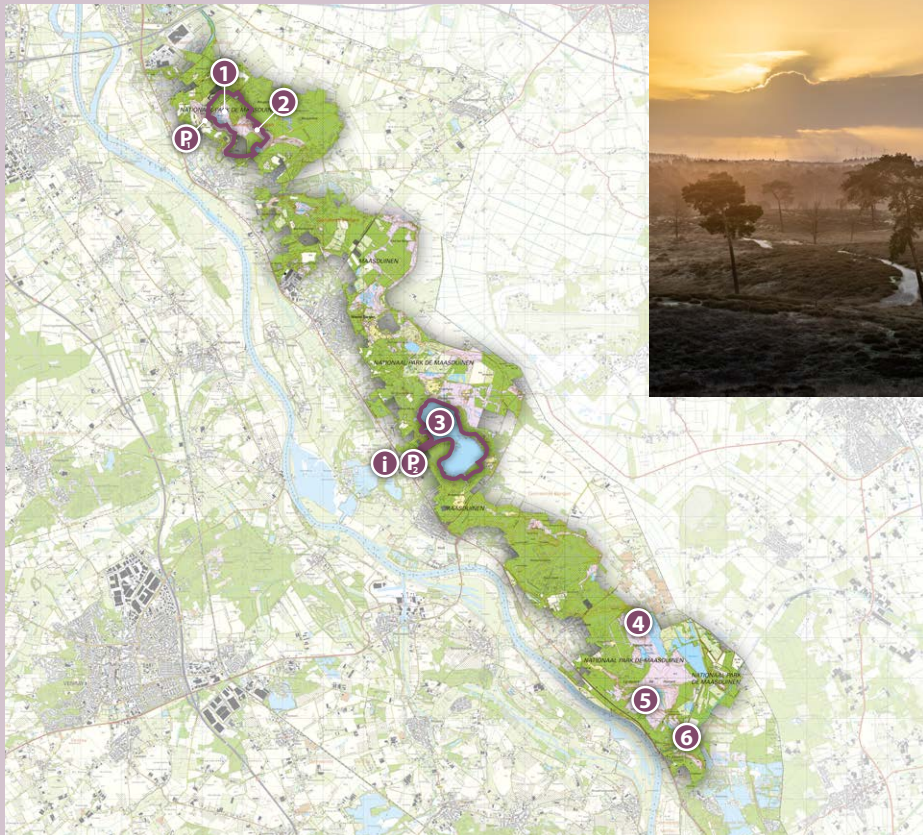

Bob Luijckx

Bob Luijckx

De Maasduinen blijkt een van de onbekendere nationale parken van Nederland; jammer, want dit gebied heeft ongelooflijk veel te bieden. Het grootste gedeelte, 4.500 hectare, heeft de status van nationaal park. Niet zozeer de oppervlakte maakt indruk, vooral de lengte spreekt tot de verbeelding: meer dan 20 kilometer! De Maasduinen vormen daarmee niet alleen de langste rivierduinengordel van Nederland, maar zelfs van geheel West-Europa. In de ijstijd blies de wind het zand uit de droge Maasbedding en deponeerde dit direct weer ten oosten ervan. Grote hoogteverschillen en een breed scala aan landschappen geven De Maasduinen vandaag zijn unieke karakter.

Parkeerplaatsen

1: Nieuw Erfse Kerkweg, Afferden

2: Bosbrasserie in de Sluis
Bosserheide 3a, Well

Bezoekerscentrum

Bezoekerscentrum
Bosbrasserie in de Sluis
Bosserheide 3a
5855 EA Well

Waarneming-ID

133893

Eigendom

Staatsbosbeheer, Het Limburgs
Landschap, gemeente

Aanbevolen wandelroutes

Wandelroute Rivierduinen

Startpunt: parkeerplaats

Nieuw Erfse Kerkweg

Lengte: 6,2 kilometer

Markering: paars

Wandelroute rood Bosserheide

Startpunt: Bosbraderie in de Sluis

Lengte: 7,5 kilometer

Markering: rood

Interessante soorten

Schotse hooglander,
Nederlandse landgeit, ree,
vos, das, dodaars, bergeend,
geoorde fuut, kuifeend,
groenpootruiter, nachtzwaluw,
klapekster, rugstreeppad,

heikikker, levendbarende
hagedis, zandhagedis,
gladde slang, knopspruitje,
geklekte witsnuitlibel,
blauwvleugelsprinkhaan,
oranje zandoogje,
bastaardzandloopkever, witte
snavelbies, kleine zonnedaauw,
moerashertshooi, ijzerhard

Oppervlakte

4200 hectare

Oprichting

1996

Meer informatie

www.natuurparkenlimburg.nl

DE MOOISTE PLEKJES

In 20 kilometer valt veel te ontdekken, veel te veel om in deze gids te kunnen behandelen. Wie een 'complete' dwarsdoorsnede van De Maasduinen wil zien, pakt het best de fiets. Via het fietsknooppuntennetwerk maak je de route zo lang als je wilt.

De Maasduinen bestaat, hoe kan het ook anders, uit zandduinen. Een groot daarvan werd bebost met naaldbomen om de 'nut-teloze' grond toch enige waarde te kunnen geven. Gelukkig bleven enkele pareltjes gevrijwaard van deze aanplant. Hier beleef je De Maasduinen op hun best: glooiende heidevelden met in de laagten prachtige vennen. De aanbevolen wandelroutes laten je kennismaken met het beste van De Maasduinen.

Locatie 1 - 't Quin

Hoge duinen omringen het vennencomplex van 't Quin. Vanaf de duintoppen geniet je van een prachtig uitzicht. De vennen zijn arm aan vogels, wellicht zie je een grote Canadese gans of een kuifeend. In de bomen zitten boompieper, boomkruiper en kuifmees. Let langs het pad ook zeker op de grote varatie aan korstmossen, met onder andere eikenmos, open rendier mos, bruin bekermos, vulkaanooigje en groenoogje.

Locatie 2 - De Afferdense Duinen

Hier bevindt zich de hoogste top van De Maasduinen. Op 33 meter boven NAP staat een 12,5 meter hoge uitkijktoren. Niet zo lang geleden stond hier nog naaldbos, nu staat de toren op een open heideterrein en geniet je van een weids uitzicht over de heide en naaldbossen, met in de verte onder andere de kerktoeren van Boxmeer. De heide is niet bijzonder soortenrijk. Wel groeit er in de herfst de merkwaardige heideknots-

't Quin. Bob Luijks

De uitkijktoren staat op het hoogste punt van de Afferdense Duinen. Bob Luijks

zwam. Op het mulle zand rennen bastaard-zandloopkevers.

Locatie 3 - Reindersmeer

In het hart van De Maasduinen ligt het Reindersmeer. Ooit bepaalden baggermolens en een eindeloze hoeveelheid schepen hier het beeld. Nu heerst er de rust over het opvallend heldere en mediterraan blauwe water. Langs de oevers vind je talrijke hoeveelheden libellen en juffers en ook voor

Brilduiker. Bob Luijks

de vogels is het gebied zeer aantrekkelijk, met niet alleen een grote open plas, maar ook diverse kleine eilandjes. Halverwege het meer ligt een trekveer waarmee je snel (maar wel op eigen spierkracht) de overkant kunt bereiken. In de kleinere vennen, die wat hoger gelegen zijn, krioelt het van de kikkers (onder andere de heikikker, die in februari blauw kleurt). Nabij het bezoekerscentrum, dat op bijzondere wijze in de oude sluisbak is opgehangen, bevindt zich een grote, avontuurlijke natuurspeelplaats.

Trekpontje. Bob Luijks

Locatie 4 - Dikkenberg

De Dikkenberg, ligt in het noordoostelijke deel van Landgoed de Hamert. Paraboolduinen vormen het typische landschap waaraan het nationaal park z'n naam ontleent. Dit gedeelte van De Hamert is beduidend minder bekend bij het grote publiek, en daarmee een stuk rustiger. Vanaf de Dikkenberg heb je een fantastisch uitzicht over de heide, paraboolduinen en het oude Heerenven dat nog niet zo lang geleden hersteld werd door Het Limburgs Landschap. In de verte zie je het Heerenven zuid en noord, en nog verder kijk je over Duitsland. In het geval van kraanvogeltrek is dit één van de beste locaties in Noord-Limburg om te posten.

Locatie 5 - Landgoed De Hamert

Dit gedeelte van De Maasduinen werd als eerste uitgeroepen tot nationaal park. Niet voor niets, want hier kom je alle aspecten van het duinlandschap tegen. Aan de zuidrand bevindt zich loofbos met oude,

Het fraaie heuvellandschap van de Dikkenberg. Bob Luijks

kronkelige eiken en ranke berken. De heide zelf bevindt zich op paraboolvormige duinen. Op het hoogste punt zie je een enorme grafheuvel, het Vorstengraf, met een diameter van 24 meter. Wie goed kijkt, ziet over de flank een zigzagvormige greppel, een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog. In de ingeklemde laagte bevinden zich de vennen van het Pikmeeuwenwater. Mede door de

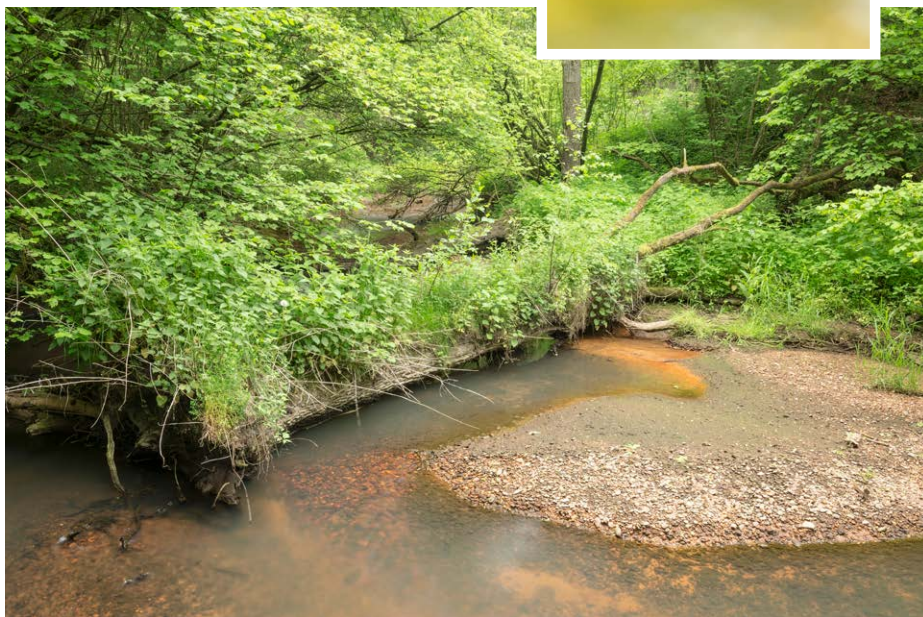
Landgoed De Hamert. Bob Luijks

rustige ligging zie je hier dodaars, kuifeend en wintertaling. Een schelle kreet verraaft een waterral. In de zomer proberen boomvalken boven het water libellen te vangen. Ook de vegetatie rond de vennen is vogelrijk, met onder andere blauwborst, appelvink, boomleeuwerik, rietgors en grasmus.

Locatie 6 - Geldernsch-Nierskanaal

Het Geldernsch-Nierskanaal is een snel-stromende, van oorsprong uitgegraven beek die min of meer de zuidgrens van De Hamert volgt. Het Nederlandse gedeelte is relatief kort, maar wel zeer fraai. Vanaf 'Jachthut op den Hamer' loopt aan de noordzijde van de beek een smal wandelpad, vanwaar je op enkele locaties de beekloop prachtig kunt zien. Uiteindelijk komt dit pad uit op de Twistedenerweg (uitsluitend fiets- en wandelverkeer), vanwaar je De Hamert zelf in kunt lopen. De uitgesleten stijlwallen

langs de stroming vormen tezamen met de begroeiing prachtige idyllische plekjes. Het is wel aan te raden om dit gebied (in ieder geval in de weekenden) 's ochtends vroeg te bezoeken aangezien het een populaire wandelplek is. IJsvogels zijn jaarrond aanwezig (vaak te horen als ze over de beek scheren). Dit stuk bos is zeer in trek bij spechten; alle drie de bonte spechten komen hier jaarrond voor, en broeden hier ook.

Het Geldernsch-Nierskanaal oogt als een woeste canyon. Inzet: ijsvogel. Bob Luijks

ICOONSOORT MIDDELSTE BONTE SPECHT

Er is steeds meer aandacht voor natuurlijke bossen, waarbij de bossen steeds ouder worden en er meer dood hout blijft staan. Spechten profiteren daarvan, waaronder de middelste bonte specht. Deze soort houdt van oude eikenbossen en is aan een opmars bezig. Aan de rand van Landgoed De Hamert en langs het Geldernsch-Nierskanaal zijn volop oude eiken te vinden. Tot voor kort kwam de soort nagenoeg alleen in Limburg voor, maar inmiddels vind je de 'mibo' ook in Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel. Je herkent een middelste bonte specht aan zijn rode petje en zalmroze 'broek' met verticale lijnen.

TIP

De middelste bonte specht leidt een onopvallend, stil bestaan. Alleen in het voorjaar laat de vogel zich goed horen, waarmee dit ook de periode is om naar deze zeldzame vogel op zoek te gaan.

